A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2020. március 26.*

„Előzetes döntéshozatal – Fogyasztóvédelem – 2008/48/EK irányelv – Fogyasztói hitelmegállapodások – Elállási jog – Az e jog gyakorlására vonatkozó határidő – A szerződésben feltüntetendő információkra vonatkozó követelmények – Olyan tájékoztató, amely a nemzeti rendelkezésekre utaló hivatkozások sorára szorítkozik”

A C-66/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landgericht Saarbrücken (saarbrückeni regionális bíróság, Németország) a Bírósághoz 2019. január 29-én érkezett, 2019. január 17-i határozatával terjesztett elő

JC

és

a **Kreissparkasse Saarlouis**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: M. Safjan tanácselnök (előadó), L. Bay Larsen és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– JC képviseletében T. Röske Rechtsanwalt,

– a Kreissparkasse Saarlouis képviseletében G. Rohleder Rechtsanwalt,

– a német kormány képviseletében J. Möller, M. Hellmann, E. Lankenau és A. Berg, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Vláčil és S. Šindelková, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében G. Goddin és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 133., 66. o.; helyesbítések: HL 2009. L 207., 14. o.; HL 2010. L 199., 40. o.; HL 2011. L 234., 46. o.) 10. cikke (2) bekezdése p) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a fogyasztói minőségben eljáró JC és a Kreissparkasse Saarlouis között a JC által ez utóbbival kötött hitelmegállapodás keretében gyakorolt elállási jog tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2008/48 irányelv (8)–(10), (14) és (31) preambulumbekezdése kimondja:

„(8) Fontos, hogy a piac a fogyasztók bizalmának biztosítása érdekében megfelelő szintű fogyasztóvédelmet nyújtson. […]

(9) Teljes harmonizációra van szükség annak biztosítására, hogy a Közösségben valamennyi fogyasztó érdekeit magas szinten és egyenlő módon védelmezzék, illetve hogy valódi belső piacot lehessen létrehozni. Ezért a tagállamok nem tarthatnak fenn vagy vezethetnek be olyan nemzeti rendelkezéseket, amelyek eltérnek az ezen irányelvben meghatározottaktól. […]

(10) […] Ezen irányelv […] – a közösségi jognak megfelelően – nem érinti ezen irányelv rendelkezéseinek tagállamok általi alkalmazását olyan területekre, amelyek kívül esnek az irányelv alkalmazási körén. A tagállamok ily módon fenntarthatnak vagy bevezethetnek ezen irányelv alkalmazási körébe nem tartozó – például 200 [eurónál] kisebb vagy 75 000 [eurónál] nagyobb összegű – hitelmegállapodásokra vonatkozóan olyan nemzeti jogszabályokat, amelyek megfelelnek ezen irányelv rendelkezéseinek vagy egyes rendelkezéseinek. Ezen túlmenően a tagállamok az irányelv rendelkezéseit a kapcsolt hitelmegállapodásoknak az irányelvben szereplő fogalmába nem tartozó kapcsolt hitelekre is alkalmazhatják. […]

[…]

(14) Az ingatlanfedezettel biztosított hitelnyújtásra vonatkozó hitelmegállapodásokat ki kell zárni az irányelv hatálya alól. Az ilyen hitel nagyon sajátos típust képvisel. Ki kell zárni az irányelv alkalmazási köréből továbbá az olyan hitelmegállapodásokat is, amelyek célja földterület vagy meglévő, vagy tervezett épület tulajdonjoga megszerzésének vagy fenntartásának finanszírozása. Nem kell azonban kizárni hitelmegállapodásokat az irányelv hatálya alól kizárólag azért, mert egy meglévő épület felújítását vagy értéknövelését szolgálják.

(31) Annak érdekében, hogy a fogyasztók a hitelmegállapodás szerinti jogaikat és kötelezettségeiket megismerhessék, a hitelmegállapodásnak világosan és tömören tartalmaznia kell valamennyi szükséges információt.”

4 Ezen irányelv „Hatály” címet viselő 2. cikke értelmében:

„(1) Ezt az irányelvet hitelmegállapodásokra kell alkalmazni.

(2) Ez az irányelv nem alkalmazandó a következőkre:

a) olyan hitelmegállapodások, amelyek fedezete ingatlanfedezetű jelzálog vagy a tagállamokban az ingatlanokra általánosan alkalmazott más hasonló biztosíték vagy az ingatlanokhoz kapcsolódó valamely jog;

b) a földterület vagy meglévő vagy tervezett épület tulajdonjoga megszerzését vagy fenntartását célzó hitelmegállapodások;

c) olyan hitelmegállapodások, amelyekben a hitel teljes összege 200 [eurónál] kisebb, vagy pedig a 75 000 [eurót] meghaladja;

[…]”

5 Az említett irányelvnek „A hitelmegállapodásokban feltüntetendő információk” címet viselő 10. cikke a (2) bekezdésének p) pontjában előírja:

„A hitelmegállapodásnak világos és egyértelmű módon tartalmaznia kell a következőket:

[…]

p) az elállási jog megléte vagy hiánya, azon időszak, amelyen belül az elállási jog gyakorolható, valamint az elállási jog gyakorlásának egyéb feltételei, ideértve a fogyasztó azon kötelezettségére vonatkozó tájékoztatást is, hogy a 14. cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében a lehívott tőkeösszeget, valamint a kamatot és a napi kamatösszeget meg kell fizetnie”.

6 Ugyanezen irányelvnek „Az elállás joga” címet viselő 14. cikke (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A fogyasztó tizennégy naptári napon belül indokolás nélkül elállhat a hitelmegállapodástól.

Az elállásra nyitva álló időszak kezdete:

a) vagy a hitelmegállapodás aláírásának napja; vagy

b) az a nap, amikor a fogyasztó a 10. cikk értelmében megkapja a szerződéses feltételeket és tájékoztatást, ha ez az időpont későbbi, mint az a) pontban említett időpont.”

7 A 2008/48 irányelv „Harmonizáció és az irányelv kötelező jellege” címet viselő 22. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben ez az irányelv harmonizált rendelkezéseket tartalmaz, a tagállamok nem tarthatnak fenn vagy a nemzeti jogukba nem vezethetnek be az ebben az irányelvben meghatározottaktól eltérő rendelkezéseket.”

A német jog

8 A Bürgerliches Gesetzbuch (polgári törvénykönyv; a továbbiakban: BGB) alapeljárásban alkalmazandó változata szerinti 492. §-a előírta:

„(1) A fogyasztói hitelszerződéseket írásba kell foglalni, kivéve ha jogszabály ennél szigorúbb formát ír elő. […]

(2) Az Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch [(a BGB bevezetéséről szóló törvény; a továbbiakban: EGBGB)] alapeljárásban alkalmazandó változata szerinti 247. §-a 6–13. §-ával összhangban a szerződéseknek tartalmazniuk kell a fogyasztói hitelszerződések tekintetében előírt tájékoztatást.

[…]”

9 A BGB 495. §-a szerint:

„(1) Fogyasztói hitelszerződés esetén a hitelfelvevőt megilleti a 355. § szerinti elállási jog.

(2) A 355–359a. cikket kell alkalmazni abban az esetben, ha:

1) az elállásra vonatkozó tájékoztatás helyett az EGBGB 247. cikke 6. §-ának (2) bekezdése szerinti kötelező tájékoztatás szerepel;

2) az elállásra nyitva álló határidő nem kezdődik meg,
   a) a szerződés megkötése előtt, illetve
   b) amíg a hitelfelvevő nem részesül a BGB 492. §-ának (2) bekezdése szerinti kötelező tájékoztatásban; és

3) a hitelfelvevő […] megtéríti a hitelezőnek azokat a költségeket is, amelyeket ez utóbbi közjogi intézményekkel szemben vállalt, és amelyeket nem tud behajtani.”

10 A BGB 503. §-ának (1) bekezdése értelmében:

„A 497. § (2) bekezdése, valamint (3) bekezdésének első, második, negyedik és ötödik mondata, továbbá a 499., 500. és 502. § nem alkalmazható olyan szerződésekre, amelyek keretében a kölcsön rendelkezésre bocsátását annak jelzáloggal történő biztosításától teszik függővé, és e rendelkezésre bocsátásra a jelzáloggal biztosított szerződésekre és az azokkal kapcsolatban nyújtott áthidaló hitelre vonatkozó szokásos feltételek között kerül sor.”

11 Az EGBGB 247. cikke 6. §-ának (1) bekezdése felsorolta azokat az információkat, amelyeket a fogyasztókkal kötött hitelmegállapodásokban szerepeltetni kell. A szerződésben kötelezően feltüntetendő további információkat az EGBGB 247. cikke 6. §-a (2) bekezdésének első és második mondata, a 247. cikkének 7. §-a, a 247. cikke 8. §-ának (2) bekezdése (a kiegészítő szolgáltatásról rendelkező szerződések esetén), a 247. cikk 12. §-a (1) bekezdése második mondatának 2. pontja (kapcsolódó szerződések és többletköltséggel járó finanszírozási segítségek esetében), valamint a 247. cikke 13. §-ának (1) bekezdése (hitelügynök részvétele esetén) szabályozza.

12 Az EGBGB 247. cikkének 9. §-a úgy rendelkezett, hogy a BGB 503. §-ában említett szerződések esetében – a 3–8., 12. és 13. §-tól eltérve – az e 247. cikk 3. §-a (1) bekezdésének 1–7., 10. és 13. pontjában, valamint 3. §-ának (4) bekezdésében és 8. §-ában említett információkat kötelezően fel kell tüntetni a szerződéskötést megelőző tájékoztatásban és a fogyasztóval kötött hitelmegállapodásban. E rendelkezés előírta, hogy a szerződésnek az elállási jogra vonatkozó, az említett 247. cikk 6. §-ának (2) bekezdése szerinti információkat is tartalmaznia kell.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

13 2012-ben JC fogyasztóként 100 000 euró összegű jelzáloggal biztosított hitelmegállapodást kötött egy hitelintézettel, nevezetesen a Kreissparkasse Saarlouis-val 2021. november 30-ig rögzített 3,61%-os éves hitelkamat kikötésével (a továbbiakban: szóban forgó megállapodás).

14 E megállapodásnak „Az elállásról szóló tájékoztatás” címet viselő 14. cikke a következőképpen szól:

„Elállási jog

A hitelfelvevő szerződési nyilatkozatától 14 napon belül írásban (például levél, fax, e-mail útján), indokolás nélkül elállhat. A határidő a szerződés megkötésétől kezdődik, de csak azt követően, hogy a [BGB] 492. §-ának (2) bekezdése szerinti összes kötelező információt (például a kölcsön típusára, a tartozás nettó összegére, a szerződés időtartamára vonatkozó információt) közölték a hitelfelvevővel. […]”

15 A 2016. január 30-i levelében JC értesítette a Kreissparkasse Saarlouis-t, hogy eláll az e megállapodásra vonatkozó szerződési nyilatkozatától.

16 JC ezt követően keresetet indított a Landgericht Saarbrücken (saarbrückeni regionális bíróság, Németország) előtt először is annak megállapítása iránt, hogy a Kreissparkasse Saarlouis részéről a szóban forgó megállapodás címén fennálló követelés 2018. április 30-én számított összege nem haladja meg a 66 537,57 eurót, másodszor hogy a Kreissparkasse Saarlouis ezen összeg megfizetésének az elfogadásával átvételi késedelembe esett, harmadszor pedig hogy ez utóbbi köteles megtéríteni JC részére az adósság rendezése elfogadásának megtagadásából eredő összes kárát. JC másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy az elállásról szóló értesítés kézhezvételének időpontjától a Kreissparkasse Saarlouis a hitelszerződés alapján nem tarthatott igényt a szerződéses kamatra és a szóban forgó megállapodásnak megfelelő törlesztésre.

17 A Kreissparkasse Saarlouis a JC keresetének elutasítását kérte azzal az indokkal, hogy ez utóbbit megfelelően tájékoztatta elállási jogáról, és hogy az elállásra nyitva álló időszak már letelt, amikor JC e jogával élni kívánt.

18 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 2008/48 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében ez utóbbit a jelzáloggal biztosított megállapodásokra nem kell alkalmazni. Előadja, hogy a német jogalkotó ugyanakkor élt az ezen irányelv (10) preambulumbekezdésében rögzített azon lehetőséggel, hogy az ezen irányelv szerinti szabályozást az ilyen megállapodásokra alkalmazandó szabályozáshoz hasonlóan az irányelv hatálya alá nem tartozó területekre is alkalmazza. E körülmények között a bíróság megállapította, hogy az alapügy elbírálásához az említett irányelv rendelkezéseinek értelmezése szükséges, és hogy a Bíróság a jelen ügyben hatáskörrel rendelkezik ezen értelmezés elvégzésére, hivatkozva e tekintetben az 1997. július 17-i Giloy ítéletre (C-130/95, EU:C:1997:372).

19 Az ügy érdemét illetően a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a szóban forgó szerződésben a hitelfelvevő részére szolgáltatandó kötelező információk tekintetében a BGB 492. §-ának (2) bekezdésére történő utalás megfelel-e a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontjában előírt azon követelménynek, amely szerint a hitelmegállapodásnak „világos és egyértelmű” módon tartalmaznia kell az elállási jog meglétét vagy hiányát, valamint e jog gyakorlásának részletes szabályait.

20 Közelebbről, a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a BGB említett rendelkezése egyúttal egy másik nemzeti rendelkezésre, nevezetesen az EGBGB 247. cikkének 6–13. §-ára hivatkozik, amely utóbbi szakasz maga is hivatkozást tartalmaz a BGB további rendelkezéseire. E körülmények között a

fogyasztó különböző jogalkotási aktusokban szereplő nemzeti rendelkezésekre kénytelen hivatkozni annak érdekében, hogy valamennyi olyan kötelező információt azonosítson, amelynek közlése meghatározza a megállapodástól való elállásra nyitva álló határidő kezdő időpontját.

21 Ezen túlmenően a fogyasztó az EGBGB 247. cikke 9. §-ának megfelelően annak vizsgálatára kényszerül, hogy az eladóval vagy szolgáltatóval kötött megállapodás a BGB 503. §-a értelmében vett jelzáloghitelre vonatkozik-e, ezen kérdést pedig a kérdést előterjesztő bíróság szerint jogi képzettséggel nem rendelkező átlagos fogyasztó nem képes eldönteni.

22 E körülmények között a Landgericht Saarbrücken (saarbrückeni regionális bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontját, hogy az »azon időszakra, amelyen belül az elállási jog gyakorolható« vagy »az elállási jog gyakorlásának egyéb feltételeire« vonatkozó [kötelező] tájékoztatásnak az elállásra nyitva álló időszak megkezdődésének feltételeire is ki kell terjednie?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Ellentétes-e a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontjával az olyan értelmezés, amely szerint az elállásra vonatkozó tájékoztatás »világos és egyértelmű«, ha e tájékoztatás az elállásra nyitva álló időszak kezdetét illetően nem sorolja fel teljeskörűen az említett időszak megkezdődéséhez kötelezően közlendő információkat, hanem e tekintetben egy nemzeti jogszabályi rendelkezésre – jelen esetben a [BGB] 492. §-a 2014. június 12-ig hatályos változatának (2) bekezdésére – hivatkozik, mely nemzeti jogszabályi rendelkezés további nemzeti rendelkezésekre – jelen esetben az [EGBGB] 247. cikke 2014. június 12-ig hatályos változatának [6]–13. §-ára – hivatkozik tovább, és a fogyasztónak ezért több különböző jogszabály számos rendelkezését el kell olvasnia ahhoz, hogy világossá váljon számára, hogy milyen információkat kell kötelezően közölni ahhoz, hogy hitelszerződése esetében megkezdődjön az elállásra nyitva álló időszak?

3) A második kérdésre adandó nemleges válasz esetén (és ha alapvetően nem aggályos a nemzeti jogszabályi rendelkezésekre való hivatkozás):

Ellentétes-e a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontjával az olyan értelmezés, amely szerint az elállásra vonatkozó tájékoztatás »világos és egyértelmű«, ha a valamely nemzeti jogszabályi rendelkezésre – jelen esetben a BGB 492. §-a 2010. július 30-tól 2014. június 12-ig hatályos változatának (2) bekezdésére – való hivatkozás és az e nemzeti jogszabályi rendelkezés általi továbbhivatkozás – jelen esetben az EGBGB 247. cikke 2011. augusztus 4-től 2014. június 12-ig hatályos változatának [6]–13. §-ára – szükségszerűen azzal jár, hogy a fogyasztónak a rendelkezések puszta átolvasásán túlmenően jogi minősítést is el kell végeznie – például azt illetően, hogy a jelzáloggal biztosított szerződésekre és az azokkal kapcsolatban nyújtott áthidaló hitelre vonatkozó szokásos feltételek mellett kapta-e a hitelt, vagy kapcsolt szerződésekről van-e szó – ahhoz, hogy világossá váljon számára, hogy milyen információkat kell kötelezően közölni ahhoz, hogy hitelszerződése esetében megkezdődjön az elállásra nyitva álló időszak?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

23 Írásbeli észrevételeiben a német kormány előadja, hogy a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel az előterjesztett kérdések megválaszolására, mivel a 2008/48 irányelvet a jelzáloggal biztosított megállapodásokra nem kell alkalmazni, és mivel a német jogalkotó az uniós jogalkotó által számára

biztosított lehetőség ellenére nem határozott úgy, hogy az ezen irányelv által előírt szabályozást az annak hatálya alá nem tartozó olyan területekre alkalmazza, mint a szóban forgó, jelzáloggal biztosított fogyasztói hitelmegállapodások területe.

24 A német kormány arra is rámutat, hogy a német jog a 2008/48 irányelv elfogadását megelőzően már tartalmazott szabályozást az ilyen megállapodásokra nézve. Mivel ez utóbbi szabályozás vonatkozásában megállapításra került, hogy az megegyezik ezen irányelv rendelkezéseivel, a nemzeti jogalkotó kizárólag a fogyasztói hitelre és a jelzáloggal biztosított hitelre vonatkozó rendelkezések összevonását tartotta célszerűnek.

25 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2008/38 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében ezen irányelv nem alkalmazandó az olyan hitelmegállapodásokra, amelyek fedezete ingatlanfedezetű jelzálog, vagy a tagállamokban az ingatlanokra általánosan alkalmazott más hasonló biztosíték, vagy az ingatlanokhoz kapcsolódó valamely jog.

26 Az uniós jogalkotó ugyanakkor pontosította, amint az ezen irányelv (10) preambulumbekezdéséből következik, hogy a tagállamok az említett irányelv alkalmazási körébe nem tartozó hitelmegállapodásokra vonatkozóan fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan nemzeti jogszabályokat, amelyek megfelelnek ezen irányelv rendelkezéseinek vagy egyes rendelkezéseinek.

27 Márpedig az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a német jogalkotó ily módon úgy határozott, hogy a szóban forgóhoz hasonló szerződésekre a 2008/48 irányelvben előírt szabályozást alkalmazza.

28 A Bíróság már több alkalommal kimondta, hogy hatáskörrel rendelkezik az uniós jogi rendelkezésekre vonatkozó, előzetes döntéshozatal iránti kérelmekről való döntésre olyan helyzetekben, amikor az alapeljárás tárgyát képező tények nem tartoznak ugyan az uniós jog hatálya alá, és így kizárólag valamely tagállam hatáskörébe tartoznak, de az említett uniós jogi rendelkezéseket a nemzeti jog a tartalmukra való hivatkozással alkalmazandóvá teszi (2012. július 12-i SC Volksbank România ítélet, C-602/10, EU:C:2012:443, 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 A Bíróság különösen azt hangsúlyozta, hogy amennyiben valamely nemzeti szabályozás arra törekszik, hogy az érintett uniós jogi aktus hatálya alá nem tartozó helyzetekre adott megoldásaiban összhangban legyen az említett aktussal adott megoldásokkal, határozott uniós érdek fűződik ahhoz, hogy a jövőbeli eltérő értelmezések elkerülése érdekében az uniós jogból vett rendelkezéseket vagy fogalmakat egységesen értelmezzék (2017. október 19-i Solar Electric Martinique ítélet, C-303/16, EU:C:2017:773, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 Másfelől, a nemzeti bíróság által saját hatáskörében meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2019. július 3-i UniCredit Leasing ítélet, C-242/18, EU:C:2019:558, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 Ezenkívül a Bíróság többször is kimondta, hogy nem feladata, hogy valamely előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretén belül nemzeti rendelkezések értelmezése tárgyában határozzon, vagy hogy eldöntse, a kérdést előterjesztő bíróság által adott értelmezés helytálló-e, mivel az ilyen értelmezés a nemzeti bíróságok kizárólagos hatáskörébe tartozik (2019. július 3-i UniCredit Leasing ítélet, C-242/18, EU:C:2019:558, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 E körülményekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

33 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontját, hogy e rendelkezés alapján az elállásra nyitva álló határidő számításának az ezen irányelv 14. cikke (1) bekezdése második albekezdésében előírt részletes szabályait a hitelmegállapodásban világos és egyértelmű módon feltüntetendő információk között kell szerepeltetni.

34 Az említett irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontja értelmében a hitelmegállapodásban nemcsak „az elállási jog meglét[ét] vagy hiány[át]” kell világos és egyértelmű módon feltüntetni, hanem „azon időszak[ot], amelyen belül az elállási jog gyakorolható”, valamint „az elállási jog gyakorlásának egyéb feltételei[t]”.

35 Amint az a 2008/48 irányelvnek az ezen irányelv (31) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 10. cikke (2) bekezdéséből kitűnik, az a követelmény, hogy az ezen rendelkezésben említett tartalmi elemek a nyomtatott formában vagy más tartós adathordozón elkészített hitelmegállapodásban világos és egyértelmű módon kerüljenek feltüntetésre, annak érdekében szükséges, hogy a fogyasztó megismerhesse jogait és kötelezettségeit (2016. november 9-i Home Credit Slovakia ítélet, C-42/15, EU:C:2016:842, 31. pont).

36 Ez a követelmény hozzájárul a 2008/48 irányelv által követett cél megvalósításához, amely teljes és kötelező harmonizáció előírása a fogyasztói hitelek tárgyában számos kulcsfontosságú területen, amire az Unióban valamennyi fogyasztó érdekei magas szinten és egyenlő módon való védelmezésének biztosítása, valamint a fogyasztói hitelek jól működő belső piaca kialakulásának megkönnyítése céljából van szükség (2016. november 9-i Home Credit Slovakia ítélet, C-42/15, EU:C:2016:842, 32. pont).

37 Tekintettel arra, hogy az elállási jog fontos szerepet tölt be a fogyasztó védelme szempontjából, az e jogra vonatkozó tájékoztatás alapvető jelentőséggel bír e fogyasztó számára. Ahhoz, hogy e tájékoztatás a számára teljes mértékben hasznos legyen, a fogyasztónak még a szerződés megkötése előtt ismernie kell az elállási jog gyakorlásának feltételeit, határidejét és részletes szabályait (lásd analógia útján: 2019. január 23-i Walbusch Walter Busch ítélet, C-430/17, EU:C:2019:47, 46. pont).

38 Ezenkívül a 2008/48 irányelv 14. cikkében előírt elállási jog hatékonysága jelentős mértékben gyengülne, ha az elállási határidő számítására vonatkozó részletes szabályok nem szerepelnének e jog gyakorlásának azon feltételei között, amelyeket ezen irányelv 10. cikkének (2) bekezdése értelmében kötelezően szerepeltetni kell a hitelmegállapodásban.

39 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés alapján az elállásra nyitva álló határidő számításának az ezen irányelv 14. cikke (1) bekezdése második albekezdésében előírt részletes szabályait a hitelmegállapodásban világos és egyértelmű módon feltüntetendő információk között kell szerepeltetni.

A második kérdésről

40 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha valamely hitelmegállapodás az ezen irányelv 10. cikkében említett információk tekintetében olyan nemzeti rendelkezésre hivatkozik, amely maga is a szóban forgó tagállam jogának más rendelkezéseire való hivatkozást tartalmaz.

41 Előzetesen meg kell állapítani, hogy az alapügyben a szóban forgó szerződés pontosítja, hogy az elállásra nyitva álló határidő a szerződés megkötésétől kezdődik, de csak azt követően, hogy a BGB 492. §-ának (2) bekezdése szerinti valamennyi kötelező információt közölték a hitelfelvevővel. Maga az említett rendelkezés az EGBGB 247. cikkének 6–13. §-ára hivatkozik, amely utóbbi cikk maga is hivatkozást tartalmaz a BGB más rendelkezéseire.

42 A kérdést előterjesztő bíróság így megállapítja, hogy azok a kötelező információk, amelyeknek a fogyasztóval való közlése a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdése p) pontjának és 14. cikke (1) bekezdése második albekezdésének megfelelően meghatározza a szerződéstől való elállásra nyitva álló határidő kezdő időpontját, nem szerepelnek a szóban forgó szerződésben. Úgy véli, hogy ebből következően a fogyasztónak ezen információk azonosítása érdekében több különböző jogalkotási aktus számos rendelkezését kell tanulmányoznia.

43 Emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a 2008/48 irányelv 14. cikke (1) bekezdése második albekezdésének b) pontjából kitűnik – az elállásra nyitva álló határidő kezdő napja az az időpont, amikor az ezen irányelv 10. cikke szerinti információkat a fogyasztó rendelkezésére bocsátották, amennyiben ez az időpont későbbi, mint a hitelmegállapodás megkötésének napja. Az említett 10. cikk felsorolja a hitelmegállapodásokban feltüntetendő információkat.

44 Márpedig, ha a fogyasztó által kötött szerződés a 2008/48 irányelv 10. cikke alapján feltüntetendő információk tekintetében a nemzeti jog bizonyos rendelkezéseire utal, a fogyasztó a szerződés alapján nem tudja meghatározni szerződéses kötelezettségvállalásának terjedelmét, továbbá nem tudja ellenőrizni azt sem, hogy az általa megkötött szerződésben szerepel-e az említett rendelkezés értelmében megkövetelt valamennyi elem, sem pedig azt, hogy rá nézve megkezdődött-e az elállásra nyitva álló határidő.

45 Egyébiránt e szerződés megfelelő teljesítéséhez, és különösen a fogyasztó jogainak, köztük az elállási jogának gyakorlásához szükség van azon elemek fogyasztó általi megismerésére és megfelelő megértésére, amelyeket a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének megfelelően a hitelmegállapodásnak kötelezően tartalmaznia kell.

46 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bíróság kimondta, hogy ha a fogyasztóvédelem területén valamely irányelv arra kötelezi az eladót vagy szolgáltatót, hogy tájékoztassa a fogyasztót a neki felajánlott szerződéses kötelezettségvállalás tartalmáról, amelynek bizonyos elemeit valamely tagállam kötelező törvényi vagy rendeleti rendelkezései határozzák meg, ezen eladó vagy szolgáltató köteles arra, hogy tájékoztassa e fogyasztót az említett rendelkezések tartalmáról (lásd ebben az értelemben: 2012. április 26-i Invitel ítélet, C-472/10, EU:C:2012:242, 29. pont).

47 Így nem elegendő, ha valamely szerződés általános szerződési feltételeiben a felek jogait és kötelezettségeit rögzítő törvényi vagy rendeleti szövegre történő hivatkozásra egyszerű utalás formájában kerül sor (lásd ebben az értelemben: 2013. március 21-i RWE Vertrieb ítélet, C-92/11, EU:C:2013:180, 50. pont).

48 Az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzetben tehát meg kell állapítani, hogy a szóban forgó szerződésben a nemzeti jogszabályi rendelkezésekre történő, a jelen ítélet 41. pontjában említetthez hasonló hivatkozás nem felel meg a jelen ítélet 43–47. pontjában hivatkozott azon követelménynek,

hogy a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdése p) pontjának megfelelően világos és egyértelmű módon a fogyasztó tudomására kell hozni azon időszakot, amelyen belül az elállási jog gyakorolható, valamint az elállási jog gyakorlásának egyéb feltételeit.

49 A fent megfontolások összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha valamely hitelmegállapodás az ezen irányelv 10. cikkében említett információk tekintetében olyan nemzeti rendelkezésre hivatkozik, amely maga is a szóban forgó tagállam jogának más rendelkezéseire való hivatkozást tartalmaz.

A harmadik kérdésről

50 A második kérdésre adott válaszra tekintettel a harmadik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

1) A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés alapján az elállásra nyitva álló határidő számításának az ezen irányelv 14. cikke (1) bekezdése második albekezdésében előírt részletes szabályait a hitelmegállapodásban világos és egyértelmű módon feltüntetendő információk között kell szerepeltetni.

2) A 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének p) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha valamely hitelmegállapodás az ezen irányelv 10. cikkében említett információk tekintetében olyan nemzeti rendelkezésre hivatkozik, amely maga is a szóban forgó tagállam jogának más rendelkezéseire való hivatkozást tartalmaz.

Aláírások